

Feltétlenül szerkesztő

Zágoni Dezső

Független politikai napilap, megjelenik minden reggel.
Szerkeszt. órák: du. 6-11 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Oradea (Nagyvárad), A. Iancu (Kossuth-u.) 10. Telefon: 380.

ERDÉLYI MAGYARÁG

A Patria szerint forradalomra készültek a kommunisták

Kommunista letartóztatások orszagszerte

Kolozsváron több mint száz letartóztatás történt. — Az egyik letartóztatott kommunista anyja magával vitte fogságba két éves gyermekét is. — Tordán, Marosvásárhelyen házkutatásokat és letartóztatásokat fogatosított a rendőrség

Augusztus elsejét udvalevőleg már évek óta a kommunisták hivatalos „vörös napja”. Erdély és a Regát városából beérkező jelentések szerint a mostani augusztus elseje előtt a szigurancaik erőteljes munkát fejtettek ki és nagyon sok letartóztatás történt. Hivatalos jelentést ugyan nem adtak ki a letartóztatásokról, de a jelek szerint országos kommunista szervezkedést fedeztek fel a hatóságok.

Nagyarányu őrizetbevételek Kolozsvárt

Kolozsvár, július 26.
Kolozsváron az elmúlt éjszaka a sziguranca közegei számos letartóztatást és házkutatást fogatosítottak. Rengeteg kommunista röpiratot koboztak el. Az első hírek szerint 27 letartóztatás történt. A letartóztatottak között vannak dr. Gruber Henrik kolozsvári orvos, továbbá Ordentlich Áron, Ordentlich Lajos, Balázs Domokos, Bányay Károly, Eirsch Farkas, Kiss Sándor, Tury Sándor, Strauszky Géza, Biener Mendel, Soós Ferenc, Vincze György, Neumann Ignác, Szekernyés György, Ernster Vilmos, Sándor Péter, Chiorean György, Nadler Jenő. Le akarták tartóztatni Frieder Henriket is, őt azonban nem találták otthon, mire

a rendőrség letartóztatta feleségét és Friederné a fogságba magával vitte 2 éves kislányát is.

Keddről szerdára virradó éjszaka újabb letartóztatások voltak, úgy hogy egyes hírek szerint

a letartóztatottak száma a százat is meghaladja.

Nem is fértek el mindnyájan a rendőrségen és a letartóztatottak egy részét a csendőrség épületében őrzik.

A rendőrkvesztura épületét bezárták s délelőtt 10 óráig senki sem mehetett be a rendőrség épületébe.

Délelőtt 10 órától kezdve is csak szigorú igazoltatás után engedték be az embereket és csakis azokat, akiknek a földszinti részen, a közigazgatási ügyosztályon volt dolguk, a többi hivatalban a kommunista letartóztatottak kihallgatása folyt.

A TEMESVARI RENDŐRKVESZTOR IS KOLOZSVARRA ERKEZETT

Hogy kolozsvári letartóztatások nagy jelentőségűek, erre mutat az a tény, hogy

Gritta Ovidius temesvári rendőrkvesztor is Kolozsvárra érkezett és részt vesz a letartóztatottak kihallgatásán.

(A rendőrség egyébként hivatalosan minden

felvilágosítást megtagad a letartóztatásokkal kapcsolatban.

A „Patria” című lap értesülése szerint a rendőrség szerteágazó kommunista szervezkedést fedezett fel, amelynek székhelye azonban

nem Kolozsváron, hanem egy másik a Kárpátok közötti városban volt.

Erdélyszerte tartóztatják le a kommunistákat

Torda, július 26.

Az elmúlt éjszaka a tordai rendőrség is nagyarányú razziát tartott az augusztus elsejei kommunista készülődésekkel kapcsolatban. Tizenhét embert vettek őrizetbe, kihallgatásuk után ötöt szabadlábra helyeztek, kilenc férfit és három nőt pedig atkísérték az ügyészségre.

Marosvásárhely, jul. 26

A marosvásárhelyi rendőrség az elmúlt éjszaka razziát és házkutatásokat tartott a kommunistáknál. Harmincnégy em-

bert, közismert kommunista mozgalmi embereket tartóztatnak le és ákísérték őket az ügyészségnek.

Nagyvárad, július 26.

Az éjszaka folyamán a város több részében kommunista és felségsértő röpiratokat szórtak szét. A sziguranca bevezette a nyomozást a röpiratterjesztők kézrekerítésére.

Nagyváradon eddig még nem adott ki jelentést a sziguranca arról, hogy letartóztatások történtek volna.

Nem lesz infláció!

Foglalkozott a minisztertanács a gabonaértékesítés problémájával

Otezer lejt esett vagononként a buza

Bukarest, július 26.

Tegnap délután Vaida miniszterelnök, Mironescu, Madgearu miniszterek és Anghelescu a Banca Nationala kormányzója részvételével minisztertanácsot tartottak amelyen a gabona értékesítésével foglalkoztak. Megállapították, hogy a helyzet igen kedvezőtlen, mert az utóbbi napokban a buza árát 5000 lejjele esett vagononként. Elhatározták, hogy a Banca Nationala a szövetkezetek központjával közösen fog gondoskodni a gabona értékesítéséről és a

a Banca Nationala a közraktárakban elhelyezett gabona 70 százalékának erejéig kölcsönöket folyósít a mezőgazdáknak.

Ezután az ország követendő pénzügyi politikájával foglalkozott a minisztertanács. Végül is arra a meggyőződésre jutottak, hogy az Amerikában most folyó kísérletezés — az infláció — nálunk nem vezetne eredményre és az országnak minden körülmények között a mai pénzügyi politika mellett kell kitartania.

Egy levél

Lehet, hogy igaza van

— Lehet, hogy igaza van, lehet, hogy nem.

Igy gondolkodtam tegnap, amikor elváltam attól az ismerősimtől, akivel összehozott a véletlen.

Most, hogy már elment és ki tudja mikor látom ismét, igyekszem hiven visszagon-dolni arra, amit beszélünk.

A zene halkan szólt. A kis fekete pri-más szinte elolvadt a nagy délutáni hőse-gben. A virágok a parkban bágyadtan ló-gatták le fáradt szirmaikat. A padokon al-mos emberek ültek. Olyan volt a fürdőhely parkja, mint egy kép napsütésben. És ak-kor így szólt hozzám az ismerősim:

— Becsület? — És legyintett. Addig van, amíg pénz van. Ha pénz van, van becsület, egészség, szerelem, tisztelet. Van minden.

— Persze maga, aki mindig komolyan vette az életet, másképpen gondolkodik.

Nem válaszoltam. Nem tudtam bele-szólni ebbe a cinikus filozófiába. Hallgattam tehát. De ő folytatta:

— Nem akarom én megfosztani az il-luziótól, azonban higgye nekem, hogy hi-ába tehetség, hiába tisztesség, ha pénz nincs akkor egyik sem ér semmit.

A fejünk fölött szarka csörgött a fán.

— Hallja — s felmutatott a fára — ki venné észre ezt a csuf farkabillegető ma-darat, ha nem csörögne? Így vagyok az emberekkel is. Az boldogul, aki kiabál a rendszerint az kiabál nagyokat, akinek pénz-e van. Az ilyen embertől nem isveszik rossz néven, ha társaságban hangos. Azt mond-ják róla: „Érdekes ember“. És hiába tudja róla esetleg mindenki, hogy ostoba, hogy műveltsége nem ér fel egy közepes közép-iskolai tanuló tudásával, — eredetinek tart-ják, szívesen hallgatják, mert — pénze van.

Sohse tartottam sokra életemben a pénzt. Ha volt, mindig undorodtam tőle, me-nekültem tőle s bizony előttem furesa és érthetetlen teória volt, amit az ismerősim elmondott.

— Nézzen körül a barátai, ismerősei körül, nézzon szét abban a társaságban, a-melyben megfordul s azt látja, hogy ne-kem van igazam.

Bankigazgató, ha már összeomlott a bankja — senki ember. Nem fél tőle senki. Azt mondják róla, hogy tehetségtelen em-ber. Pedig röviddel azelőtt még mindenki finánczseninek tartotta. Földbirtokos? A-mig vagyona volt, mindenki dicsérte. „Kép-viselőnek, főispánnak való“ — mondták. Most, hogy már eluszott a vagyona, legyint-tenek rá egyet az emberek. Amíg hét le-gény dolgozott az iparos műhelyében, első-rangu mesterember volt, most, hogy tönk-rement, mindenki kontárnak tartja. A ke-reskedő is csak addig valaki, amíg tartja magát, de ha itt is megakad, ott is megáll, bizony nem kerülheti el, hogy ne mondják el róla, hogy „ez is csak krájléros“.

S ahogy beszélt az ismerősim, bizony végigvonultak előttem (már csak ugy gon-dolatban) az ismerős bankigazgatók, föld-birtokosok, iparosok, kereskedők és — el-lenszenv ide, ellenszenv oda — kezdtem ig-zat adni az én ismerősimnek.

Most, hogy ezeket a sorokat írom, a beszélgetésnek már vége. Ismerősim ki tudja merre van, de itt maradtam én s stü-nódhetem azon, hogy vajjon csakugyan, nincs-e igaza neki, aki sohse volt barátja senkinek, csupán ismerőse, de éppen ezért tárgyilagosan bírálhatta meg az embereket.

De ha a világban valóban a pénz diri-gál s ha igazán a kiabáló emberek boldogul-nak, akkor érdemes-e hallgatni, érdemes-e megvetni a pénzt?

Felelet: ahogy született valaki, úgy éli le az életet. Van, aki szegényen s akad, aki gazdagon. Ez a mai világ rendje. Ez ellen nincs apellálás.

Letűnt a harakiri?

Vulkánöngyilkosságok Japánban

Egy hónapon belül 200 ember vetette bele magát a kráter torkába

Tokio, július 26.

A vulkán-öngyilkosság rejtélyes járvá-nya hétfőn ismét tizenkét emberéletet kö-vetelt áldozatul. Minden rendőri óvintézké-dés ellenére ezen az egyetlen napon tizenkét öngyilkosjelölt vetette bele magát a Tokio közelében emelkedő Mihara-vulkán izzó krá-terébe. A Mihara krátere évtizedek óta kü-lönös vonzóerőt gyakorol a japánokra s igen sokan öngyilkosságra szánják el magukat,

hogy a szent vulkán kráterének tüzeben hamvadjanak el.

Julius elseje óta több mint kétszáz em-ber vetette bele magát a kráter torkába. A rendőrség most azzal a tervvel foglalko-zik, hogy teljesen lezárja a kráter környé-két és senkit sem enged fel többé a vulkán peremére. A Mihara-vulkán egy kis szigeten áll s arról is szó van, hogy a szigetet le-zárják minden forgalom számára.

Dóczy Imre kálváriája

Egy hete labdáznak a hatá-ron a püspöki malmossal

Biharpüspöki, július 26.

Mintegy két hete annak, hogy Dóczy Imrét, a biharpüspöki gőzmalom tulajdono-sát a községhezárára hívták, ahol a főjegyző közölte vele, hogy egy miniszteri rendelet alapján állampolgárságát öröklék. A fő-jegyző ezután felszólította Dóczyt, hogy záros határidőn belül hagyja el az ország területét.

A megdöbben ember azonnal bejött Váradra és ügyvédjével felkereste Popovici Péter megyei prefektust, akinek előadta, hogy a világháború befejezése óta állandó-an Biharpüspökiben tartózkodik és szabály-szerűen meg is kapta az állampolgárságot.

Azt is elmondta, hogy ellenségei vannak, a-liknek a bosszuja ez a személye ellen in-duló hajsza.

Popovici prefektus ígéretet tett Dóczy-nak, hogy ügyét bevizsgálja. Mielőtt azon-ban Dóczy a szükséges igazoló irásokat be-szerezhetné volna, egy autó jelent meg a malom előtt és négy detektív Dóczyt áttet-te a határon.

Ennek egy hete már. Azóta Dóczyt nem kevesebb, mint ötször tették át s hoz-ták vissza a határon, végül is a prefektus 30 napig ideiglenes tartózkodási engedélyt adott ki számára, hogy ezalatt beszerez-hesse iratait.

Város, amelynek nincs szíve

Nagyváradon a bírósághoz fordulnak a Vil-lamosmű jogtalanul elbocsátott munkásai

Nagyvárad július 26.

A Villamosmű elbocsátott munkásai-nak immár hetek óta húzódó ügyében teg-nap újabb fordulat történt.

A munkások bejelentették Ciofu munka ügyi inspektornak, hogy a város veze-tőségének indolenciáját látva, a továb-bi békeltető tárgyalásokat megszakít-ják és a bírósághoz fordulnak.

Az állandó választmány tudvalevőleg ugy határozott, hogy a munkásoknak letartó-ztatásuktól számított időre 60 százalékot ki utal fizetésükből, vissza azonban nem veszik őket.

Dr Egry Gergely polgármester kijelen-

tette, hogy

a munkások visszavételéről szó sem le-het. A rend érdekében — mondotta — nem veheti vissza a kommunizmussal gyanúsított munkásokat.

Dr Böszörményi Emil viszont követelte, hogy vegyék vissza a munkásokat. Minthogy azonban Szenes igazgató konkrét javaslatot nem tett, az állandó választmány levette a napirendről az ügyet.

A munkások, valamint képviselőik: Feld István szakszervezeti titkár és dr Pot-re ügyvéd ezután bejelentették, hogy nem látják értelmét a további tárgyalá-soknak és a bírósághoz fordulnak.

A kormány cáfol:

Nem költöttek a román politikusok saját utazásukra sok pénzt

Bukarest, július 26.

A pénzügyminiszter cáfolatot adott ki az Indreptarea című lap július 19-iki és 21-iki számaiban megjelent közlemények ellen, amelyek az 1931 év óta külföldön járt politikusok személyi költségeiről kö-zölnek listát.

A pénzügyminisztérium kommunikéje szerint a hatalmas összegek elköltése az állam érdekében történt. — Sajnálatosnak mondja a kommuniké, hogy az Indreptarea az állam legkiválóbb szolgáit a közönség előtt azzal sérti meg, hogy költségeiknek tünteti fel őket. — A pénzügyminisztérium szerint nem felel meg például a valóságnak

az az állítás, mintha Mironescu belügymi-niszter külföldi utazások céljaira 4 millió 700 ezer lej állana rendelkezésre.

Ugyancsak cáfolja a kommuniké, hogy Vasile Stoica, Románia albániai követe az által felvett közel 1 millió 200 ezer lejnyi összeget kizárólag a saját személyére költöt-te volna el, mert ezt az összeget az Albániá-ban földrengés folytán megsemmisült isko-lák és templomok felépítése céljából vette fel. Így szól a cáfolat.

Mindenestre jó volna, ha az erdélyi árvízkarosultaknak legalább annyit adna a kormány, — mint az albán iskoláknak adott.

KÉT LEÁNY HARCA

Regény az életből

1

I. FEJEZET

Nincs még egy olyan vonzó tengerparti város Anglia déli részén, mint St. Loo. Igazán találóan nevezték el a tenger királynőjének és nagyon emlékezteti az embert a Riviérára.

Ugyanezt jegyeztem meg Hercule Poirot barátomnak, aki csak maga elé mosolygott s nem felelt mindjárt a kérdéseimre. Ujból kérdeztem tehát.

— Oh ezer bocsánat Hasting, a gondolataim messze jártak: pont a világnak azon a részén, amelyet az imént említettél.

— Délfranciaországban?

— Ott. A tavalyi téle gondolom, amit ott töltöttem el, meg a sok érdekes eseményre onnan.

Jól emlékezem a dologra. A Kek Ex. presszen gyilkosság történt s a rejtélyt, amely bonyolult és megdöbbentő volt, Poirot oldotta meg csillogóan éleslátásával.

— Mily nagyon szerettem volna veled lenni! — mondtam igaz sajnálkozással.

— Én is szerettem volna — bólintott Poirot, sok tapasztalatod megbeszélhetetlen lett volna nekem.

Ugy oldaltól pisantottam rá. Régi tapasztalatok eredményeképpen rendszeren kétkedtem bókjaiban, de Poirot most egészen komolyan látszott.

— Amit különösen nélkülöztem, Hastings — folytatta Poirot álmódzva — a te élénk képzelőtehetséged volt. Az embernek szüksége van ilyen merészen gondolkodó emberek támogatására. Georgesnak, az inasomnak akivel néha megtárgyalok egy-egy esetet, semmi képzelőtehetsége nincs.

— Mondjad Poirot — szólaltam meg — soha sem esel kísértésbe, hogy újra megkezdjed régebbi tevékeny életedet? Ez a tétlen élet...

— Pompásan megfelel nekem, barátom. Így üldögelni a napfényben, mi lehet ennél elragadóbb? A dicsőséges hírnév csúcsáról lelépni... van ennél nagyobb szabású tett? Azt mondják rólam: „ez Hercule Poirot, a nagy... az egyetlen... sohasem volt és sohasem lesz hozzá hasonló!” Én ezzel megelégszem, nem kívánok többet. Szerény vagyok.

Poirot helyében én nem használtam volna ezt a szót, hogy „szerény”. Ugy látom, hogy barátocskám önzése nem lett kisebb az évek folyamán. Hátradólt székeiben, simogatta a bajuszát és szinte dorombolt önleltségével.

A Majestic hotel egyik terraszán ültünk. Ez St. Loo legnagyobb szállodája, saját telken épült, tengerbe benyúló földnyelven. A szálloda kertje, melyen itt-ott pálmák zöldeltek, szabadon állt szemeink előtt. A tenger elragadóan sötét volt, az égbolt ragyogóan tiszta és a nap azzal az igazi hűvös tüzzel, ahogy az augusztushoz illik, bár Angliában mégis oly ritkán tapasztaljuk. Csak tegnap éjjel érkeztünk s ez volt az első reggel egy hétre tervezett kirándulásunknak.

Ujból fölvettem a hírlapot, amelyet kiejtettem kezemből s folytattam a reggeli újdonságok átböngészését. A politikai helyzet érdektelen volt, bár nem kielégítő. Kínában zavarok voltak, aztán hosszú mende monda következett valami állítólag elkövetett csalásról, de semmi alámire való izgalmas esemény nem történt.

— Érdekes dolog ez a papagájkor — jegyeztem meg, miközben tovább lapozgattam.

— Nagyon érdekes.

— Amint látom, Leedsben két újabb haláleset.

— Végtelen sajnálatos.

(Folytatjuk)

SPORT

Játékosvándorlások

Braun az Amtétől, Krausz és Moskó a Nactól Franciaországba szerződtek le

Arad, július 26.

Braun Kálmán az AMTE tehésséges centerhalfja a jövő héten elhagyja Aradot és Franciaországba távozik, ahol Calaisban telepszik le és az ottani Racing Clubban fog tovább futballozni. Braun távozásával nagy veszteség éri a népszerű piros-fekete együttest, azonban már gondoskodás történt a centerhalf kérdésének a megoldására. Braun a szerződés aláírásáért 10 ezer frankot ka-

pott, havi fizetése pedig 1400 frankot tesz ki. Ez az összeg lejtbe átszámítva körülbelül 10 ezer lejnek felel meg. Ezenkívül a meccsek prémiuma 100, döntetlen estén 50 frank külön prémiumot jelent.

A Racing Club különben leszerződött a két jóképességű NAC csikót is: Krauszt és Moskót. Az erdélyi játékosok augusztus hónapban utaznak ki Franciaországba.

Elektromos-Kézdivásárhelyi S. E. 2:1 (1:1)

Kézdivásárhely, július 26.

Rekord közönség előtt folyt le az első kézdivásárhelyi nemzetközi mérkőzés. — A játék folyamán kidomborodott a magyar amatőrök fölénye, a KSE azonban lelkes játékkal pótolta technikai hiányosságait. A vezető gólt a KSE szerezte meg Negustoru

révén, amit a félidő végén egyenlített ki az Elektromos. A vendégcsapat győztes gólját a második félidő 32. percében lőtte. A játék mindvégig élvezetes volt s a közönség hosszasan megtapsolta mindkét csapatot. Kitiűző bíró volt Molnár Józsiás.

Az Ajax Hollandiába hívja az Unirea Tricolort

A bukaresti CFR kikapott Jugoszláviában

Bukarest, július 26.

Az Ajax, amely 5:0 arányban megverte az Unirea-Tricolort, a bukaresti csapatot meghívta Hollandiába. Ezzel szemben a Vé-nust, amely ugyan ilyen arányban megverte a hollandokat, nem hívták meg. Az Ajax csapata különben jugoszláv és román tura-

ját 500.000 lej deficitel végezte. Van miből a hollandoknak ráfizetni.

Vereséget szenvedett első jugoszláv mérkőzésén a bukaresti CFR. A bukaresti CFR első jugoszláv turamérkőzését Ljubljánban játszotta a Prymorgya ellen és 4:2 arányban vereséget szenvedett.

Külföldi tenniszhirek

Németország Davis Cup csapata legyőzte Irországot. Hétfőn játszották le az utolsó két egyest a német-ír Davis Cup meccsből és az egyikben az ír Mac Weagh 6:4, 6:3 6:4 arányban győzte le a német Frenztet, a másikat pedig Cram nyerte 6:4, 6:4, 6:2-re az

ír Mac Guire ellen Végeredményben Németország 4:1 arányban nyert.

Lacoste a francia Davis Cup csapat kapitánya a kupadöntő egyes játékaira Cochet-t és Merlint, a párosra Borot-Brugnot jelölte ki.

Világrekordjavítások

Hirek az atlétika világából

Nagyvárad, július 26.

Sievert, a kitűnő német dekalionista 8467.62 pontra javította az amerikai Bausch 8435 pontos dekalion világrekordját.

Helsinki-ben Iso Hollo, a nagyszerű finn hosszútávfutó 19 p. 0.1 mp-re javította Nurmi 19 p. 15.5 mp-es 4 angol mértföldes világrekordját.

Bochumban a német Jonath 10.3 mp-es idővel beállította a 100 m-es síkfutás világ rekordját. Ugyanitt O'Brien 64.63 m-re javította a kalapácsvetés világrekordját.

A Belgrád-Zágráb atlétikai mérkőzésen Kuratovici 718 cm-re javította a jugoszláv távolugró rekordot.

Upsala: A nemzetközi atlétikai versenyen két magyar atléta is indult: Remece és Balogh és mindketten győztek, azonban megelégedésükkel nem voltak elégedettek. — Remece

45.63 m-el lett első a diszkoszvetésben, míg Balogh 6.79 m. ugrásával győzött a távolugrásban.

Egy székelyhídi gyermek megbicskázta a másikat

Székelyhid, július 26.

Knapp Márton székelyhídi molnárnál vendégségben volt Szilágyi Antal margittai gépész 10 éves fia. A gyerek egy konyhakést szerzett amellyel elment faágakat nyézni. Utjában összetalálkozott Bártfay Berna 12 éves kislával. A két gyerek összeveszett majd verekedni kezdtek. A kés verekedés közben a Szilágyi fiú mellébe fúródott. A kislát véresen esett össze, de mint ahogy a kés nemesebb szerveket nem érintett, remélik, hogy a kislát sikerül az életnek megmenteni.

Svéd valutacsompeszt fogtak el Csernovicban

Csernovic, július 26.

A Grigore Ghica Voda határállomáson a határrendőrség és a vámhivatalnokok letartóztatták Sonner stockholmi bankigazgatót és feleségét, akiknek megmotozása alkalmával 200 német márkát és 40 dollárt találtak.

A svéd bankárt és feleségét 50 ezer lejre büntették és átadták az ügyészségnek a vizsgálat lefolytatása végett.

A csernovici svéd követ intervenciója folytán a letartóztatottakat szabadlábra helyezték.

Orosz stratoszféra repülőgép épül

Moszkva, július 26.

Az egyik orosz repülőgépgyárban stratoszféra léghajót építenek, amely valószínűleg e hó végéig elkészül. A stratoszféra repülést augusztus első felére tervezik.

Nem mérkőznek az olaszok Belgrádban

Zágráb, július 26.

Az olasz labdarúgó szövetség lemondta a Juventus és a római válogatott futball csapat Belgrádban, illetve Zágrábban tartandó mérkőzéseit.

Farkascordák garázdálkodnak Lengyelországban

Varsó, július 26.

Lengyelország keleti részén csordákban garázdálkodnak a farkasok és a hegyekből a falvakba is iehuzódnak, akárcsak télen. Zlonim és Novogrodek helységekben a farkascordák sok háziállatot széttéptek, úgy hogy a lakosság csendőrök és katonák segítségével hajtóvadászatot rendez rájuk.

Hindu tüntetés az angolok ellen

Kalkutta, július 26.

Sen-Gupta kalkuttai polgármester, aki Gandhi-párti volt, temetésén óriási angol-ellenes tüntetés volt. A temetésen megjelent mintegy százezer ember szabadságot követelt India részére és bojkottot hirdetett Anglia és az angol áruk ellen. A hinduk ez után letépték a koporsó szallagjait és erekleként szétosztották egymás között.

Kirabolták Csikszentsimon község vaskasszáját

Csikszereda, július 26.

Csikszentsimon községben ismeretlen tettesek éjszaka behatoltak a község házára feltörték a vaskasszáját és a pénzt elrabolták. A vizsgálat megállapította, hogy mintegy nyolcezer lej értékű pénzt vittek el. — A csendőrség nyomoz.

Az Opreán-léle

Autóbusz menetrend Torda és Kolozsvár között

TORDA—CLUJ:

Délelőtt: 7.15, 8, 11 és 12 órákor.

Délután: 5 és 6 órákor.

CLUJ—TORDA:

Délelőtt: 7, és 9 órákor.

Délután: 2, 4, 6 és 8 órákor

Exhumálni akariák a temesvári rendőrség börtönében meghalt kommunista kulláját

Temesvár, július 26.

Temesvári jelentés szerint a börtönben öngyilkosságot elkövetett Engel Mór hozza tartozói, akik a hunyadmegyei Jiris községben laknak, az eltemetett kommunista ex-

humálását kéri, hogy minden kétséget kizárólag megállapítsák, tényleg öngyilkos lett-e Engel, akit egyébként egy Engster nevű másik vádlottal is összetévesztenek.

Elítélték Kolozsváron a magurai gyilkosokat

Kolozsvár, július 26.

A kolozsvári törvényszék második székídjának nyári szüneti tanácsa ma hirdetett ítéletet a magurai gyilkosság ügyében. Mint ismeretes, az elmúlt év decemberében a közeli Magura községben Bogdan Joan, Bogdan Gavril, Todea Gheorghe és Bogdan Joan

a Buzué balacsapásokkal megölték haragosikat: Toader Vasilét és Joant. A törvényszék mind a négy vádlott bűnösségét beigazoltan találta. A két első vádlottat 6—6, a két következőt 2—2 évi sulyos börtönre ítélték. Ugy az ügyész, valamint a vádlottak is bejelentették felebezésüket.

Siancu Aradon

Tischler Mór gyilkosa elnököl az aradi rokkant-kongresszuson

Arad, július 26.

Érdekes látogatója lesz néhány nap múlva Aradnak. Vasárnap reggel Aradra érkezik Siancu Emil rokkant kapitány, akinek neve Tischler Mór meggyilkolásával kapcsolatosan szerepelt a belföldi sajtóban sokat. Siancu kapitány látogatása a rokkantak országos gyűlésével áll összefüggésben. Vasárnap, július hó 30-án tartják aradi kongresszusukat az ország rokkantjai és a fővárosi sajtóban felhívások jelentek meg, amelyek felszólítják az Izbanda és az I.O.V. tagjait, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg a kongresszuson.

Az aradi nagygyűlésen a rokkantak számos sérelme kerül letárgyalásra, a főérdekességet azonban a kongresszusnak az a körülmény kölesönzi, hogy elnöke Siancu kapitány lesz, akinek az aradi rokkantak nagyarányu fogadtatást készítettek elő. Siancu előreláthatólag a kolozsvári delegációval érkezik meg Aradra és az állomáson zajlik le a fogadtatás. Beavatottak körében azt mondják, hogy a rokkant kapitány, akit csak nemrégiben helyeztek szabadlábra, a kongresszus folyamán a Tischler-ügyről is beszél és ismerteti az erdők körüli harcok történetét.

Ezért ugyan kár a magyar újságíróknak szeretni Seicarut

A Curentul írja: Megkezdődött a határszé- li városok romanizálása

Nagyvárad, július 26.

Nagy győzelemről számol be a Curentul legutóbbi száma. Elmondja, hogy a lap már régen rájött arra, hogy a határszéli városokban a kisebbségi hivatalnokok nem válnak hasznára az államnak, mert „a határon túl” kpiják az utasításokat. Épepn ezért a Curentul büszkén hirdeti, hogy mindig harcolt azért, hogy a kisebbségi tisztviselőket a határszéli városokból a román lakosságu központokba helyezték át.

A Curentul azért dicsekszik, mert akciójának következtében a szatmári betegségyőző összes kisebbségi tisztviselőit: Feikt Kálmán, Szasz György, Sarkadi Rezső, Gulyás Erzsébet, Balázs György, Palkovics Györgyöt az ó-királyságba helyezték át.

A Curentul hozzáteszi, hogy reméli, mi szerint ez nem egyéb, mint a határszéli intézmények romanizálásának kezdete. Mi viszont ezzel szemben reméljük, hogy az illetékesek nem hisznek a Curentul rémlátásainak, hiszen az eddigi évek tapasztalatai sem mit sem bizonyítottak amellett, hogy a határszéli városokban a régi, kipróbált, becsületesen dolgozó kisebbségi tisztviselők nem a román állam utasításait fogadták volna meg, hanem a határ másik oldaláról érkező sugalmazásokat. A kisebbségi tisztviselők évek verejtékes munkája után semmiképen sem érdemlik meg, hogy ilyen könnyelmű gyanúsításokkal nehezítsék meg helyzetüket és meg helyzetüket és megszokott kör-yeze-

tükből kiragadva, szinte büntetésképen távoli vidékekre helyezték őket. Nem is olyan ritkán azért, mert valakinek megfájdult a foga egy jó állásra...

RADIOMŰSOR

CSÜTÖRTÖK

BUDAPEST. 6.45: Torna. Utána: gramofon. 10: 1. Magyar városok: Baja. 2. A kirándulás egészségtana. (Felolvasas). Közben: Gramofon. 1.30: Gramofonlemezek 4: Novella. 5: A kereskedői becsület. (Előadás). 5.30: Cimbalom. 6: Kémek harca a világháboruban. (Előadás). 6.30: Áriák és dalok zongorakísérettel. 7.10: Novella. 7.40 Megemlékezés Doplerről a szerző haláláról 50. évfordulója alkalmából. Előadást tart Isoz Kálmán. Zongora kísérettel. 8.40: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Utána kb.: 9.40: Pontos időjelzés, hírek. Majd: Bachmann-jazz énekszámokkal. Közben kb. 10.15: Időjárásjelentés. 11.15: Bura Sándor és cigányzenekara.

20 lapfej,

1—20 sorszámmal értékes nyereményhez juttatja az Erdélyi Magyarság olvasóit

Balbóék Ujfoundland felé tartanak

Newyork, július 26.
Balbo tábornok és az azur-flotta tegnap délután középeurópai időszámítás szerint egy órákor Shediachból elindult az ujfundlandi partok felé. A repülőraj innen az óceán átrepülésére készül az Azori szigetek irányában vagy pedig az ir partok felé.

Fascizmus Lengyelországban?

Varsó, július 26.
A lengyel kormány messzemenő alkotmányreformokat készít elő. Fascista szelvényben akarják átdolgozni az alkotmányt. Az új szenátus a gazdasági élet a tudomány és a régi nemesi családok képviselőiből fog állni. Az alkotmányreform alkalmából amnesztiát fognak adni.

Egy milliós nyakéket lopott el a kabinosnő

Bukarest, július 26.
A Fekete tenger partján üdülő Eshens Marie Antoinette grófnőnek, mialatt fürdött, ellopták egymillió lej értékű gyöngy-nyakéket. A tettest el is fogták Barbu kabinosnő személyében, aki eleinte tagadott, később azonban beismerie, hogy ő lopta el a gyöngy-nyakéket és visszaadta tulajdonosnőjének.

Lenyelte a kigyót egy Kisfiu

Bukarest, július 26.
Nem mindennapi esemény játszódott le Bunesti község atárában. Nica Joan földműves 10 éves kislia elaludt az erdőszélen. Szája nyitva maradt és alvás közben egy kigyó mászott bele.

A gyermek felébredt és első pillanatban nem tudván, hogy mi történt vele, lenyelte a kigyót.

A kétségbeesett szülők azonnal orvoshoz vitték a gyermeket, de az orvos mindaddig nem tudta a kigyót a gyermek torakából eltávolítani.

Ami nálunk is elkelne

Irtóhadjárat Franciaországban a legyek és szunyogok ellen

Páris, július 26.
A közegészségügyi országos hivatalnak kezdeményezésére a francia hatóságok társadalmi szervezetek bevonásával széleskörű mozgalmat indítottak a legyek és szunyogok kiirtására. Az élelmiszerkereskedőket kötelezik, hogy óvják meg gondosan a légyfertőzéstől áruikat.

Zenészek egymásközt

Marosujvár, július 26.
A marosujvári fürdőhelyen a nagyenyedi vadászszóljai zenekara játszik a fürdőszezon alatt. Az elmúlt napokban ünnepélyt rendeztek a fürdőhelyen. A hangulat éjjel felé már igen emelkedett volt, amikor Inita Vasile zenészmester oda ment Stefan Nicodin őrmesterhez és megkérdezte tőle, hogy ő veri-e a nagydobot. Stefan igenlő válaszára Trifa igen dühös lett s a dobverővel többször fejbevágtá Stefánt, aki eszméletlenül rogyott össze.

Időjárás

Meleg, túlnyomóan derült idő

Egy szó nem sok, de elég: vandálizmus

Ledöntötték Szilágysomlyón a hősök emlékművét

Szilágysomlyó, július 26.
Kedden este hatalmas robbanásszerű dőrej icsztette meg a Szilágysomlyó uccái békés járókelőit.

Néhányan arrafelé siettek, amerről a zajt hallották és pár perc múlva megdöbbenve látták, hogy a Báthory-kertben lévő, még 1916-ban épített hősök emléket ismeretlen tettesek szétbontották. Az emlékmű tetején egy kőből faragott turulmadár

volt, amely lábával egy kígyó fejére lépett. Ezt a szobrászművet — jóllehet súlya hat mázsánál is többre rugott — a rombolók magukkal vitték.

Egy-két járókelő észrevette, hogy az emlékmű környékéről futólépésben távozik több láncokkal, ballakkal felszerelt fiatal ember, akik valószínűleg részt vettek a rombolásban.

Borzalmas családi dráma Konstancában

Baltával verte agyon feleségét egy kereskedő

Konstanca, július 26.
Véres családi dráma történt kedden este egyik kereskedő házában. Néhány héttel ezelőtt Grigore Popolate kereskedőhöz egy fiatal, szép cselédleány állott be szolgálatba. Hamarosan megtetszett a kereskedőnek a csinos leány, udvarolni kezdett neki, majd rendes viszony fejlődött ki közöttük. A kereskedő felesége is tudott a szerelmi kapcsolatról és ezért többször szemrehányást tett férjének.

Kedden este a vacsoránál az asszony ismét szóba hozta a cseléd viselkedését és a házastársak között csakhamar veszekedés tört ki. Az asszony izgatott állapotban felragadott egy kést és azzal férjét meg akarta szúrni. Az ember a támadás láttára dühbe jött és

felkapta a közelben levő baltát és feleségét több csapással agyonütötte. Az asszony rövid kínlás után meghalt. A gyilkos férjet letartóztatták.

Gömbös elutazása előtt nyilatkozik Rómában

Magyarország külpolitikai irányáról

Róma, július 26.
Gömbös Gyula, aki Kánya Kálmán külügyminiszterrel utazott Olaszországba, Mussolini felajánlotta külön vonatát, amelyen a múlt év novemberében érkezett meg Rómába. Gömbös azonban nem vette igénybe a különvonatot, hanem a római expresszhez csatolt termes kocsiban tette meg az utat Rómáig, ahova kedd éjjel háromnegyed 12 órákor robogott be vonatja.

Mussolini olasz miniszterelnök Suvich külügyi államtitkár kíséretében jelent meg a római pályaudvaron, egy negyedórával előbb a vonat érkezésénél. Megjelentek a Gömbös fogadására Róma kormányzója, a prefektusa s hadtestparancsnoka, valamint a kvirináli és vatikáni magyar követség tagjai. A vasuti kocsiból elsőnek Gömbös szállott ki, akit Mussolini meleg kézszorítás-

sal üdvözölt. Gömbös Gyula bemutatta ezután a kíséretében levő urakat Mussolininek és a királyi várótermen keresztül hagyta el az állomás épületét.

Gömbös Gyula autón Hány András kvirináli követ társaságában a magyar követségre ment és szállt meg. Kánya külügyminiszter pedig a Palazzo szállodában.

Mussolini és Gömbös tegnap délelőtt, 10 órákor folytatták az első megbeszéléseket a Palazzo Veneziában. A két országot érdeklő gazdasági kérdések és a nemzetközi politikai élet homlokterében álló problémák körül alakult ki a tárgyalás. Mussolinivel való tanácskozása után Gömbös Gyula Suvich külügyi államtitkárt kereste fel. Délután Mussolini és Suvich a magyar követségen adták vissza Gömbös látogatását.

Közös tartalmu olasz-magyar nyilatkozat

Róma, július 26.
Gömbös magyar miniszterelnök Kánya Kálmán külügyminiszter és Mussolini között tegnap egész nap folytak a tárgyalások. A tárgyalásokról az esti órákig semmiféle hír nem szivárgott ki. Tekintettel az óriási érdeklődésre a tárgyalásról közös hivatalos olasz-magyar kommunikét adnak ki. A tárgyalások csütörtökön és pénteken is folytatódnak.

Hír szerint Gömbös Gyula Rómából való elutazása előtt fogadja a világsajtó reprezentánsait és előttük nyilatkozatot tesz Magyarország jövőbeni külpolitikai irányzatáról.

Nem csak nálunk

Uj panama Párisban

Páris, július 26.
A Societe Interdepartementaire de Credit Immobiliaire kislakásépítő társaság botránya egyre nagyobb hullámokat ver. A botrányba a párisi társaság több ismert tagja is bele van keverve s kompromittálva van néhány magasrangú főtisztviselő is. Az Intransigeant meg is nevez egy szenátort, az államtanács egyik tagját, egy had-

osztálytábornokot, két pénzügyminiszteri osztályigazgatót és két haditengerészeti főtisztviselőt. Az a vád ellenük, hogy részben az előrelátás hiánya miatt, részben gondatlanságból elhanyagolták felügyeleti kötelességüket és lehetővé tették, hogy a vállalat igazgatóságának tagjai a büntető törvénykönyvbe ütköző cselekményeket kövessenek el a vállalatnál.

1 méter
crep de chine 70 lei

MEGKEZDŐDÖTT

nálam a nyári

1 méter
csikos szerb-vászon 12 lei

Szezonvégi vásár!

A raktáron lévő összes
árakat az eddigi elismert
alacsony árainnál is

olcsóbb árban

árusítom

1 méter
mintás selyem battszi 25 lei

WITRAEL GÁBOR

Kossuth-utca 6. szám.

Maradékok szenzációs olcsó árban!

1 méter
Khaki vászon sportingre 16 lei

Litvinov: „Képtelenség“

Trozkij, Tardieu és Litvinov egy kis francia városkában nyaralnak

Marseille, július 26.

Trozkij, aki hétfőn a Bulgária-gőzösön az ottani kikötőbe érkezett, előre megbeszélte a tervezett motorcsónakon, mely az óceánjáró gőzös elé sietett, jó nagy távolságban a kikötőtől feleségével és kísérelével együtt kiszállt a kikötő egyik csendes részén szállt partra, nehogy feltűnést keltsen. Troczki ezután feleségével és kísérelével gépkocsin Royatba ment, ahol háromhetes kúrát tart. Royatban gyógykezel-

teti magát Troczkin kívül Litvinov, szovjet orosz népbiztos és Tardieu volt miniszterterelnök is. A Daily Herald tudósítója telefonon felhívta Royat délfrancia fürdőhelyen Litvinov külügyi népbiztost és megkérdezte igaz-e, hogy az ugyanekkor ott időző Troczki hivatalosan találkozni fog? Litvinov ezt a választ adta: Ilyen találkozás tervéről nem tudok. E híresztelésnek rámvonatkozó része — képtelenség!

Egy érszakácsi gazdálkodó tragédiája

Fiát még megmenthetné, de feleségét elkapta az ár

Érszakácsi, július 26.

Megírtuk lapunk tegnapi számában, hogy az érszakácsi borzalmas felhőszakadásnak áldozatul esett egy asszony, kinek kilétét nem sikerült megállapítani.

Most jelentkezett Petruca János gazdálkodó, aki a holttestben feleségét ismerte fel. Petruca szénát szállított a mező,

ről, mikor egy patakhoz ért szekérével, amelyen ott ült felesége és kisfia is. A megáradt patak vize a hidat elsodorta és így Petruca kénytelen volt a vízbe hajtani. A szekér a vízben felborult és mindhármán a patakba estek. Petruca nagy ügyel-bajjal kimentette fiát, de az asszonyt az ár elsodorta és a vízbe fult.

Hitler emlékezetessé akarja tenni nevét

Németországban törvény készült a beteg emberek terméketlenítéséről

Berlin, július 26.

Németországban elkészült és nyilvánosságra hozták a sterilizációról szóló törvényt. A törvény szerint a gyöngélméjűek, örültek, epileptikusok, örökölhetően vakok vagy süketek, vérbajosok és súlyos al-

koholisták akarataik ellenére is megterméketleníthetők. A sterilizációs eljárás hatóságilag, tudományosan ellenőrzött orvosi módszerekkel történik.

A törvény a jövő év január elsején lép életbe.

Nem szabad adóban lefoglalni a termést - csak a tényleges adótarthatóságért

Bukarest, július 26.

A pénzügyminisztérium körrendeletet intézett az adóhivatalokhoz, amelyben felszólította őket, hogy tartózkodjanak a mezőgazdák zaklatásától. Különösen felhívja a

figyelmet a rendelet arra, hogy az új terméskből csak annyi foglalható le, amennyi a tényleges adótarthatóság, szemben az eddigi szokástól, amikor jelentéktelen összegeket az egész évi termést lefoglalták.

Duca megfújta a harci riadót a kormány ellen

Bukarestből jelentik: A liberális párt küldöttsége felkereste Ducát maldaresti birtokán. Duca beszédében utalt arra, hogy a

hajó, amelyet vezet, nagy viharoknak van kitéve, sziklás partok között halad, de közeledik már a parthoz, amelyen ki lehet majd

kötni. Már most megfújja a harci kürtöt, mert hamarosan kormányra kerülnek.

Egyik erdélyi vezető azt a kérdést intézte Ducához, hogy mikorra várja a kormányra jutást:

— Augusztus végén, vagy szeptember elején — felelte Duca.

1500 textilmunkás sztrájkja! Aradon

Arad, július 26.

Az aradi textilgyárban nagy aránya sztrájk-mozgalom tört ki. A tegnapi nap folyamán 1500 munkás sztrájkba lépett, mert az igazgatóság 20 százalékos redukción akart végrehajtani. A redukción a munkások visszautasították és sztrájkba léptek. A helyzet nagyon feszült és jelenleg egy bukaresti munkaügyi inspektor érkezését várják.

Három ujját vágta le a gép egy nagyváradi munkásnak

Nagyvárad, jul. 26.

Súlyos szerencsétlenség történt tegnap délután a vasúti műhelyben. Peles Karácsony 39 éves asztalosmunkás, aki a Strada Pitagora 30 szám alatt lakik, egy gépnél dolgozott, amikor a gép egyik kereké elkapta balkezét és három ujját levágta. A kihívott mentők a kórházba szállították.

Kérje mindenütt a

GOLF borotva-pengét!

(az acélipar legtekélyesebb alkotása)

és öröme lesz a borotválkozásban.

Minden szaküzletben kapható!

APROHIRET ESEK

CSELEDKÖNYVVEL rendelkező kiadó szolgáló leányt keres Székelyudvarhelyen City bodega, csakis fényképes levélre válaszolok. 863

SZÖNYEG, párna, dunna, hencser és matrác tisztítását, fertőtlenítését és feregmentesítését mérsékelt árban végzem. Ideálisan szép munka! Díjtalan próba tisztítás! Tisztító vállalat, Alapi ucca 3.

**Petrolgázfűtőgépek
Alpaca evőeszközök
Háztartási cikkek
Épület és bútortakarításokról**

kérje a legújabb árjegyzéket.

Stern József vaskereskedő

Oradea Nagypiac-tér 2.

GYAKORLOTT kovács segéd felvétetik. Várház ucca 4, Szalai.

SZABÓ segédet felveszek. Bondor uriszabó, Str. Ferdinand No. 69.

CIPŐ fertigolonót fél napi munkára felvesz. Battyán cipész, Széles-ucca 5. 869

GYERMEKSZERETŐ jobb nő, ki többféle kézimunkához ért, jobb házhoz ajánlkozik. Címet a kiadóba kér.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA